

I farer vild

Man kan finde på umådeligt meget, når man vil forsvare et standpunkt. Saddukæerne troede ikke på opstandelsen og kom derfor til Jesus med historien om de syv brødre, der efter tur havde ægtet samme kvinde og ikke fået børn med hende; hvem skulle nu have hende i opstandelsen (Matt. 22,23-33)?

Jesus svarede dem: »I farer vild!« Han nøjes ikke med at sige: »I tager fejl!« thi det var mere end en fejltagelse (der jo kan undskyldes), det var en vildfarelse (der ikke kan undskyldes). At fare vild er det samme som at *vende sig bort fra Gud*; profeten *Esajas* udtrykker det således: »Vi for alle vild som får, vi *vendte os hver sin vej*« (53,6). Saddukæerne befandt sig i løgnens vildfarelse, fordi de havde valgt deres egen tankes vej. Man farer altid vild, når man lader forstanden eller viden-skaben have det sidste ord i tilværelsens afgørende spørgsmål. De kunne til nød tro på sjælens udødelighed, men legemets opstandelse var en umulighed. Når graven er kastet, bliver legemet til støv. Hvordan skal det kunne opstå? Ja, for forstanden og erfaringen er det en umulighed, men skulle noget være umuligt for Gud? Var det ikke klogere at spørge ham, hvad han mener om opstandelsen?

Jesus siger: »I farer vild, fordi I hverken kender Skrifterne (hvor Gud åbenbarer sine tanker, og man får svar på livets dybe spørgsmål) eller Guds kraft.«

At kende Skrifterne

Kendte de ikke De hellige skrifter? De havde jo lige citeret, hvad Moses har forordnet, når en mand dør barnløs.

Jo, de kendte Skriften – og kendte den dog ikke! Det er en forfærdelig fare, at man kan kende Guds ord uden at kende det. Der er mængdevis af tragiske eksempler herpå. De skriftkloge kendte Skriften ud og ind uden at kende det mindste til den. Farisæerne ligestå.

Hvorfor kendte de ikke skrifterne? Læste de dem ikke? Jo, de læste dem, og var oplært i dem. Man kan imidlertid læse Guds ord livet igennem uden at kende det. Hvordan går det dog til?

Svaret giver Herren os med sine ord: »Men hvad de dødes opstandelse angår, har I da aldrig læst, hvad der er talt *til jer* af Gud, når han *siger*: Jeg er Abrahams og Jakobs Gud« (vers 31-32).

Dette sagde Gud til Moses, da han mødte ham ved den brændende tornebusk (2. Mos. 3,6), men nu siger Jesus, at hvad Gud sagde til Moses, taler han til dem – til *saddukæerne*, når de læser det – og *til dig* og *mig*, når vi læser det.

Med andre ord: Gud taler *til mig personligt*, når jeg læser Den hellige Skrift. Det er altså ikke blot sådan, at han *sagde* til Moses: »Jeg er Abrahams og Isaks og Jakobs Gud,« – nej, han *siger* (nutid!) det til mig!

Når man læser det sådan, da erfarer man virkelig, at det er intet mindre end Guds ord – Guds ord til mig – Gud taler til mig – og da kender man *Guds kraft*, thi det ord, han taler til mig, og som jeg tager imod som Guds ord, det ord er *Ånd og er liv* og skænker mig, hvad det udsiger!

Hvor er det vigtigt, hvor er det afgørende! Gud holder ikke foredrag for os om andre mennesker i svundne tider, men taler til os i sit Ord! Husk det, når du sidder med din Bibel!

Guds kraft

Havde saddukæerne læst Skrifterne på den måde, var de personligt kommet ind under Guds dom – hele deres liv og alle deres tankebygninger var blevet ramt af Guds vrede – da havde de kunnet opleve Guds frelsende og oprejsende kraft, thi det ord, der bringer os ind under vreden, bringer os også ind under nåden!

Nu var de ikke kommet længere end til, at der var meget *interessant* og *lærerigt* i Skriften – men er man ikke nået længere end dertil, da kender man just Guds ord uden at kende det. Skriften er ikke først og fremmest interessant, lige så lidt som Gud er interessant. Han er hellig, det er hans ord også. Han har noget at sige os. Frygteligt, om vi ikke hører det!

Guds ord er *levende* og derfor *blivende*; det er ikke afgået ved døden, thi det kan ikke dø; himmel og jord skal forgå, men Ordet lever og bliver evindeligt.

Det har derfor *Guds kraft* i sig. Det havde saddukæerne imidlertid ikke erfare, thi de havde ikke hørt Gud tale til dem gennem Ordet. Jeg håber, at du, min læser, har erfare, det og fortsat erfarer det dag efter dag. Ved dette levende og blivende ord blev vi født på ny, og ved det bliver vi bevaret. Den, der har oplevet at blive oprejst til et evigt liv fra sin åndelige død i synd og overtrædelse, har ingen større vanskelighed ved at tro på legemets opstandelse fra de døde.

Livet i opstandelsen

Saddukæerne spurgte Herren om, hvem af de syv brødre der skulle have hende i opstandelsen, og Herren svarede: »I opstandelsen tager de ikke til ægte, ej heller bortgiftes de, men de er som engle i Himlen« (vers 29). Det er et af de få ord i Skriften, der giver os et lille glimt ind i li-

vet i opstandelsen.

Der tager man ikke til ægte (det gælder mændene), og der bortgiftes man ikke (det gælder kvinderne), thi slægten skal ikke forplante sig i evigheden. Som englene ikke forplanter sig, ikke avler englebørn (skønt vi romantisk taler om sådanne!), men alle fremtræder direkte af Guds skaberhånd, således fremtræder ethvert menneske, mand eller kvinde, i opstandelsen direkte af Guds genskaberhånd. Opstandelsen er jo *nyskabelse* – ingen af os »kommer til verden« i opstandelsen gennem forældre, men enhver af os oprejses direkte af Gud den Almægtige.

Derfor siger Herren også, som det fremgår af Luk. 20,36, at »de kan ikke mere dø; de er jo engle lige, og de er *Guds børn*, da de er opstandelsens børn.« De er ikke børn af nogen anden skabning, men ene og alene Guds børn, thi han har oprejst dem som nye skabninger i nye opstandelseslegemer ved sin mægtige genskaberakt.

I farer vild

Deres vildfarelse var stor. Og den gav sig grelle udslag. Ja, hvis ikke der er en opstandelse, da er det ligeegyldigt, hvordan vi lever; da er det tåbeligt at sætte sin eksistens ind for Gud – thi da er der dybest set ingen Gud!

Opstandelsen betyder dom og regnskabsaflæggelse. Opstandelsen betyder evig herlighed for Herrens hellige. Opstandelsen betyder gensynet og genforeningen med alle dem, der er gået forud for os i troen. Opstandelsen betyder, at døden ikke eksisterer mere, at der ikke længere findes nogen fristelser, at der ikke høres gråd eller suk eller skrig eller klage! Opstandelsen betyder, at Kristus bliver alt i alle, og alle dog bevarer hver sin individualitet. Dog, ingen kan beskrive opstandelsen, thi den indeholder, hvad intet øje har set, intet øre hørt og ingen fantasi har forudgrebet.

Uden troen på opstandelsen farer mennesket fuldkommen vild i tid og evighed; det gælder både det verdslige og det religiøse menneske.

Men enhver, der på Herrens ord ved, at der kommer en opstandelse af retfærdige og uretfærdige, lever sit liv i lyset heraf. Han vil gerne findes tro i det nærværende, men han lever ikke udelukkende for det nærværende. Han vil gerne gøre det gode, men helst sådan, at det forbliver skjult for andre. Han ser sin egen og menneskehedens tilværelse i evighedens store sammenhæng og sætter derfor mest værd på de ting, som ikke forgår, men varer

evigt.

Det var til saddukæerne, Herren sagde: »I farer vild!« Dog, lad os nu lytte godt efter, om dette ord ikke også skulle sige os noget. Taler Herren ikke også til os i dag gennem det, han sagde for snart 2000 år siden til dem?

Jo, vi for alle vild som får, der vendte sig hver sin vej – og vi farer stadig vild, når vi lever, som om opstandelsen ikke var det afgørende, og derfor sætter de synlige ting forud for de usynlige.

Lad os ikke være alt for selvglade, når vi sammenligner os med saddukæerne. Også vi kan finde på utrolige ting, når vi vil forsvare et dårligt standpunkt. Også vi kan ære Herren med læberne, medens hjertet er langt fra ham.

Vi farer nemt vild – åndeligt – moralsk – tankemæssigt – adfærdsmæssigt – vi bliver uhyre nemt i vore egne tanker, traditioner, vaner – forsvarer dem – og lider ikke under, at vi farer vild, thi vi lægger ikke mærke til det – frygter det ikke – æn-

ser det ikke!

Menighedens historie er præget af vildfarelse på vildfarelse, hvert enkelt menneske er præget deraf!

Aldrig bliver vi færdig med at tilbede Herren, fordi »han lod den skyld, der lå på os alle, falde på ham, og han bar det stille som et lam, der føres hen for at slagtes.« Han, der aldrig for vild, har taget al vor vildfarelse og alle dens konsekvenser på sig. Kun derfor kan vi se opstandelsen og dommen frimodigt i møde!

Ve jer!

Der findes mange veråb i Den hellige Skrift, men intet er frygteligere end Herrens råb over de skriftkloge og farisæerne (Matt. 23).

Gang på gang udbryder han: »Ve jer, I skriftkloge og farisæere!« og hver gang føjer han til: »I hyklere« (vers 13, 14, 15, 16, 23, 25, 27 og 29). Man kan altså være klog på Skriften som de skriftkloge og nidkær for Gud som farisæerne og dog være en hykler! Forfærdelige selvbedrag! Saul fra Tarsus er et eksempel herpå! Han vogtede loven mere end alt andet og var dog en hvidkalket grav, fyldt indvendig af lovløshed; derfor bifaldt han mordet på *Stefanus* og for frem imod Herrens venner.

Han hadede enhver form for hyklery og var til trods herfor (eller måske på grund heraf?) opfyldt af hyklery (vers 27 og 28); derfor foregav han at elske Gud over alt andet og var ganske blind for, at han hadede ham af hele sit hjerte og var hans fjende.

Han råbte ve over alle lovbrydere og hyklere, men hørte ikke Herrens veråb over hans egen lovløshed og hyklery, før han lå sønderknust i støvet uden for *Damaskus*.

I den første artikel blev det understreget, at Skriftens ord altid taler direkte til os, og at det aldrig blot er en *omtale af andre*. Det gælder også Herrens frygtelige veråb over farisæerne og de skriftkloge, thi også vort hjerte er sygt, og farisæren i vort eget væsen er vor største fare. Lad os derfor lytte til disse veråb uden at være i forsvarsstilling, men snarere sådan, at vi kan blive afsløret og hjulpet.

Selvidnesbyrdet

»Ve jer, I skriftkloge og farisæere, I hyklere! thi I bygger gravmæler over profeterne og pynter de retfærdiges grave og siger: Havde vi levet i vore fædres tid, så ville vi ikke have været medskyldige med dem i profeternes blod« (vers 29 og 30). Sådan tænkte og talte de; de havde læst

Ordet om mordet på profeten *Zakarias og fordømt hans mordere*, men de havde ikke ladet Ordet tale til dem selv – om dem selv; havde de gjort det, da var de begyndt at frygte og bæve for den mulighed, at samme hadets og mordets ånd boede i *deres egne hjerter*. Da kunne Ordet være blevet dem til hjælp! Men læser man Ordet uden at lade det kaste lys ind i ens eget indre, da bliver synden og skylden boende temmelig uantastet derinde tillige med selvretfærdigheden og selvgodheden. Da Saul fra Tarsus var blevet apostelen Paulus, forstod han, hvor farligt det er at bruge Ordet til at dømme andre, men ikke sig selv; derfor skrev han: »...idet du dømmer de andre, fordømmer du dig selv« (Rom. 2,1) – havde du dømt dig selv, var du ikke blevet fordømt (1. Kor. 11,31). Det vidste han af egen erfaring!

Kendetegnet ved en farisæer er, at hans hjerte er så hårdt og ubrudt, at han kan dømme andre *uden at frygte for*, at tendensen til det, han dømmer den anden for, findes i ham selv.

Uden at vide det gav farisæerne sig selv det vidnesbyrd, at de var børn af profeternes mordere; de sagde jo: »Havde vi levet i *vore fædres* tid, da...« De tilhørte med andre ord en slægt af mordere, og de havde, som Herren sagde i en anden sammenhæng, djævelen til fader – og dog var de overbeviste om, at de var nidkære for Gud og varetog hans interesser på den rigtige måde!

Derfor kalder Herren dem for *slanger* og *øgleunger* (vers 33), forbandelsens børn under Herrens forbandelse, alt imens de er overbeviste om, at de er lovens vogtere og Guds tjenere!

Den uundgåelige konsekvens bliver, at de gør deres fædres mål fuldt! Og det gjorde de!

Farisæismens aktualitet

Vi må som sagt tage Matt. 23 til vort eget hjerte. Vi må lytte stille og oprigtigt til Herrens veråb og ikke afvise det som os

vedkommende. Vi er jo meget skriftkloge; selv har jeg læst Bibelen i en menneskealder og kender den ganske godt. Vi er jo også nidkære for Gud – sådan da!

Vi er vel også udvortes retfærdige – men hvad med det *indvendige* – hvad med hjertets tanker og meninger – der skulle vel ikke i os findes, hvad *Grundtvig* kalder *hertets hårdhed, hertets kulde*?

Ak, hvor ligger det til det gamle menneske gerne at ville tage sig ud i *menneskers* bedømmelse. Hvor ligger det os nær at ville brillere som særligt »åndelige«! Det skulle vel ikke forholde sig således, at vi gerne vil gøre os bemærkede og blive genstand for beundring?

Hjertet er sygt, hvo kender det? Ingen er mere syg end det religiøse menneske, han er sygt til døden uden at vide det! Hvilken forfærdelig sygdom, hvor den syge ikke selv mærker symptomerne!

Udvortes – indvortes – her er noget at være opmærksom på – ja, her er noget at bæve for!

Et andet veråb

Profeten *Esajas* fik engang lov til at skue herlighedens Herre og høre serafernes råb: »Hellig, hellig, hellig er Hærskarers HERRE, al jorden er fuld af hans herlighed!«

Da udbrød han: »*Ve mig, det er ude med mig!*« Han sagde videre: »Jeg er en mand med urene læber, og jeg bor i et folk med urene læber, og nu har mine øjne set kongen, Hærskarers HERRE« (Esaj.6,5). Han erkendte i modsætning til farisæerne, at han af natur tilhørte et urent folk og ikke var det mindste bedre end det folk, han tilhørte.

Da fik han et sønderbrudt hjerte, som den altid får, der møder Herren – og så fik han hjælp!

Vi kan ikke på nogen måde komme ud af vor farisæisme ved egne anstrengelser – kun Herren kan frelse os derfra – og det gør han ved at vise os noget af sin egen fuldkomne hellighed – da bryder vi sammen – og da tager han, der bor i det høje

og hellige og i den, som har et sønderknust hjerte, bolig i os ved sin Ånd.

Det er vor redning, vor eneste redning. Uden den forbliver vi fromme, ortodokse, nidkære farisæere uden at vide det – og Herren råber ve over os – men vi afviser

det!

Farisæismen er vor største fare, langt større end de åbenbare fristelser. Vi behøver al Guds nådes rigdom for at blive frelst fra den, ligesom vi behøver al nådens rigdom for som benådede syndere

ikke at falde tilbage i den! Og glem ikke, at faren er allerstørst for religiøse, alvorlige, nidkære mennesker!

Hjertet er sygt – men Herren er den store læge. Han kan helbrede en synder for farisæismens kræft og spedalskhed.

Det største bud

Det var en lovkyndig, der stillede Herren dette spørgsmål: »Hvilket bud i loven er det største?« Herren svarede ham: »Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte, af hele din sjæl og af hele dit sind! Dette er det største og første bud« (Matt. 22,37).

Herren svarede ham, og svaret var en tiltale, en befaling: *du skal...!*

Den lovkyndige havde formentlig ventet et svar, holdt i almindelige vendinger – nu fik han et svar, der gik ham lige ind på livet: *du*, der spørger, *skal...*

Man får ikke uforpligtende svar af Herren – husk det, hvis du spørger ham om noget!

Du skal – du, der har spurgt, *du skal*, og *du* er ansvarlig for, at *du*, netop *du*, gør, hvad Herren siger; gør du det ikke, da synder du!

Du skal – du skal ubetinget – du skal under alle forhold – du skal nårsomhelst og hvorsomhelst – du skal, og det er Gud, der siger, at du skal!

Du skal elske Herren din Gud – det betyder, at du skal sætte ham højere end alt andet og alle andre – du skal forsvare og værne hans ære – du skal elske ham i gerning og gøre det med glæde – du skal være parat til at ofre alt for ham, endog dit eget liv – du skal altid tilbede ham – og husk, at det skal være af *hele* dit hjerte, *hele* din sjæl og *hele* dit sind! Synes du, det er urimeligt? Synes du, at man kan tænke sig noget andet?

Det er det første og det største bud. Alle andre bud udspringer heraf og hører sammen med det.

Der er dog et andet bud, *som er det første bud ligt*: »Du skal elske din næste som dig selv« (Matt. 22,39). Det første bud lød: »Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte«, men det andet bud siger ikke: »Du skal elske din næste af hele dit hjerte,« hvordan kan det så være det første ligt?

Der er kun een, du skal og må elske *af hele dit hjerte*, det er Herren din Gud. Sådan må du ikke elske din elskede hustru, thi så gør du hende til din Gud! Men du må elske hende og din søn og enhver, der er din næste, *som dig selv*.

Hvad er det for en kærlighed til sig selv, Herren taler om i det andet bud? Det

er den kærlighed til dig selv, der går hånd i hånd med, at du elsker Herren din Gud af hele dit hjerte, sjæl og sind, men ikke den »kærlighed« du udviser på bekostning heraf, det ville jo være egenkærlighed, altså egoistisk kærlighed, som slet ikke har noget med sand kærlighed at gøre.

Et eksempel: Elskede Abraham sin søn Isak, som han elskede sig selv?

Herren sagde til ham: »Tag din søn Isak, din eneste, ham, du elsker, og drag hen til Morija land og bring ham der som brændoffer på et af bjergene, som jeg vil vise dig.«

Herren understreger altså, at Abraham elskede Isak. Hvordan kunne han så ofre ham som et brændoffer? Fordi han elskede ham, *som han elskede sig selv!* Og hvordan elskede Abraham sig selv? Jo, han havde ingen større kærlighed til sig selv, end at Guds vilje altid måtte ske med ham! Og tilsvarende kærlighed havde han til Isak.

Abraham elskede Herren sin Gud af hele sit hjerte, og han elskede sin elskede søn, som han elskede sig selv. Det andet bud er det første ligt derved, at det første *direkte* og det andet *underforstået* taler om at elske Herren sin Gud af hele sit hjerte.

På disse to bud hviler hele loven og profeterne. Når de er opfyldt, er hele Guds vilje, således som den er nedlagt i loven og profeterne, opfyldt.

Herren

I menneskeheden lange historie er der kun een, der har opfyldt loven – vor Herre Jesus Kristus.

Han elskede Herren sin Gud af hele sit hjerte, af hele sin sjæl og hele sit sind. Derfor sagde han: »For at verden skal kende, at *jeg elsker Faderen* og gør således, som Faderen har befået mig: så stå op, og lad os gå herfra« (Johs. 14,31) og så gik han den tunge gang til Getsemane og videre til ypperstepræsterne, Herodes og Pilatus helt ud til Golgata. Sandelig, han elskede Faderen uafkortet helt ind i skændselsdøden på et kors.

Hvorledes elskede han Maria, sin mor? Hende elskede han, som han elskede sig selv, altså aldrig på bekostning af Guds vilje; derfor gik der et sværd igen-

nem Marias hjerte, og Jesus elskede hende ikke sådan, at han skåned hende derfor, thi det var Guds vilje.

Således elskede han sine disciple – aldrig under tilsidesættelse af Guds vilje, hvor svær den end forekom dem – men altid sådan, at hans kærlighed til dem kunne indgå i hans kærlighed til Faderen.

Derfor er loven opfyldt til punkt og prikke, og al retfærdighed er sket fyldest.

Du og jeg?

Vort forhold til Gud grunder sig ikke på, at vi har overholdt loven – hvis det skulle være grundlaget, blev der aldrig noget grundlag – ej heller på, at vi gør os alle mulige anstrengelser for at holde den, thi Gud lader sig ikke nøje med en delvis lovopfyldelse, hvilket vor jo altid er – vort forhold til Gud grunder sig på, at Kristus har overholdt loven i alle dens stykker, og at hans retfærdighed og lovopfyldelse tilregnes os.

Er vi dermed færdige med loven? Der til må vi først svare et klart ja. Hvis nogen mener, at han kan gøre sig fortjent hos Gud ved en eller anden form for lovoverholdelse, da tager han grueligt fejl.

I en anden forstand er vi derimod ikke færdige med den, thi den er indskrevet i vore hjerter ved Helligånden, som blev os givet; den er blevet en del af den nye natur, der blev skænket os i den nye fødsel.

Det er i den sammenhæng, vi lytter til Jesu ord: »En ny befaling giver jeg jer, at I skal elske hverandre: ligesom jeg har elsket jer, skal også I elske hverandre« (Johs. 13,34).

Han kalder det for en *ny* befaling, skønt budet om at elske jo er et gammelt bud. Alligevel er dette gamle bud ved ham blevet et nyt bud, thi det gamle bud (lovens bud) skænkede ingen kraft til at gøre, som det bød, men det gør det nye bud, thi det er en del af den *nye* pagt, der er helt anderledes end den gamle. Medens denne krævede og intet skænkede, så skænker den nye pagt, hvad den fordrer. »Jeg giver mine love i deres indre,« således taler han, der har stiftet den nye pagt og indgået den med sin Søn.

Det er altså et nyt bud og derfor et glædesbud, thi det er en del af evangeliet, glædesbudskabet. Men det er tillige et

helligt bud, der får os til at bæve midt i glæden, thi hvem kan tænke på, hvorledes Herren har elsket os, uden at komme til at bæve, når han i det nye bud siger, at *således* skal vi elske hverandre? Det er alt andet end et romantisk bud. Syng eller jodl det derfor ikke ud, som jeg skrev sidste gang, thi så udvander du det. Men bæv blot midt i din glæde, thi Helligånden fø-

ler sig bedst hjemme i hjerter, der ikke er selvsikre, men troende, ikke overfladiske, men lyttende.

Da opfyldes loven i os – ikke ved, at vi har lovopfyldelsen for øje, men ved, at vi altid har Ham, vor dyrebare Herre og Frelser, for øje. Den opfyldes ikke sådan, at det regnes os til retfærdighed, thi i tiden, indtil Herren kommer, er lovens op-

fyldelse i os kun principiel, aldrig fuldkommen.

Vandrer vi imidlertid med Ham, da vinder han mere og mere skikkelse i os, hvilket er det samme som, at kærlighedens nye natur i os vokser og gør sig mere og mere gældende. Og når vi ser ham, men ikke før, da skal vi blive ham lige!

Den, som kommer

Herren har mange navne og mange titler; et af dem er »den, som kommer«; det anvender vi ikke så ofte, som vi måske ville gøre, hvis vi kendte det bedre.

Navnet har to kilder; den ene er *Moses*; han sagde: »En profet som mig vil Herren lade fremstå ... ham skal I høre i alt, hvad han siger« (5. Mos. 18); siden da omtalte Israels børn ofte Messias som »han, der kommer.«

Den anden kilde er i Gud selv, thi han kaldes den, som er, og som var, og *som kommer*.

Han, som kommer, er altså både mand og Gud!

Da *Johannes Døberen* var kastet i fængsel, sendte han bud til Jesus ved sine disciple og spurgte: »Er du den, som kommer, eller skal vi vente en anden« (Matt. 11,3-6). Da alt blev mørkt om ham, og han ikke kunne forstå Guds veje, opstod der tvivl i hans sind, om Jesus, som han havde set Guds ånd dale ned over i dåben, nu også var ham, der skulle forløse Israel; derfor sendte han dette tvivlens nagende spørgsmål til ham, og Herren svarede ved at fremhæve to ting.

Det *første* er, at døve hører, blinde ser, døde oprejses, spedalske renses, og evangeliet forkyndes for fattige.

Det *andet* er mærkeligere; det består i en saligprisning af dem, der ikke forarges på ham: »salig den, der ikke forarges på mig« (vers 6).

Det første kunne skabe forargelse i den fængslede Guds mand, thi når andre blev hjulpet, hvorfor hjalp Herren så ikke ham ud i frihed; hvorfor skulle han vansmægte i sit fængsel?

Ja, lad os huske disse to ting: evangeliet forkyndes for fattige, så de døve hører, de blinde ser, de døde oprejses til evigt liv – og undertiden ledsages forkyndelsen af helbredelser og underfulde ting i den fysiske verden – men glem ikke: salig er den, der ikke forarges på ham!

Da Jesus palmesøndag drog ind i Jerusalem, hyldede skaren ham netop som den, der kommer: »Velsignet være *han, som kommer*, i Herrens navn!« – de havde jo set hans vidunderlige gerninger – få

dage før havde han oprejst Lazarus fra graven – men – men de glemte den anden ting: »Salig den, der ikke forarges på mig!« – og det varede kun nogle få dage, da gik det ord i opfyldelse, som Jesus sagde: »I denne nat skal I alle forarges på mig!«

Lad os nu være lidt stille for ham, der kommer!

Hvad betyder det for os?

Som alle Herrens navne er også dette uudtømmeligt rigt på indhold; intet menneske kommer nogen sinde til bunds deri.

For det første betyder det, at *Gud* kommer til os – til mig – til dig! Et »fine-re« besøg kan ingen af os få. Gud kommer i Kristus til dig – når du tænker på, hvem Gud er, og hvem du er, da kan det svimle for tanken. Gud kommer, og han kommer *på eget initiativ!*

Og hvad kommer han med? Det er det andet. Da Jesus kom til Zakkæus, gav han svaret: »I dag *er frelsen kommet* til dette hus« (Luk.19,9-10). Frelsen i hele dens guddommelige fylde kommer til dig, når Jesus, hvis navn er *han, der kommer*, kommer til dig! Den kommer til dig ikke i nogen begrænset eller beskåret form, men i sin fulde helhed, og den kommer som sagt på Guds initiativ. Han vil det således; derfor siger *han, der kommer*, også disse vidunderlige ord: »Menneskesønnen er ikke *kommet* for at lade sig tjene, men for selv at tjene og give sit liv som løsesum for mange.«

Hvornår kommer han til dig? Han kommer i *dette nu* – han kommer ved dagens begyndelse – han kommer ved dens slut – er du opmærksom derpå, da vil du bemærke, at han kommer i dagens forskellige begivenheder, ofte for at sige dig noget eller give dig et vink – det er (hvis du forstår, hvad jeg mener), som om han hele tiden *forny* sit komme, alt imedens han også forbliver hos dig hele tiden!

Fordi det er Gud, der kommer til dig, kan intet menneske, ingen djævel, intet forhold hindre ham i at komme; intet kan stænge ham ude, intet gør det umuligt for ham at komme. En nat var de ude på søen

– de måtte slide i det ved årerne, thi vinden var imod – det var ved den fjerde nattevagt – da *kom han, der kommer*, vandrede til dem på søen (Mark. 6,48).

Vor egen fortvivlelse og frygt kan heller ikke afholde ham fra at komme. Aldrig har nogen været så fortvivlet som disciplene, da Jesus var lagt i graven, død – så havde de ganske vist fået nogle alarmerende meddelelser om, at han alligevel levede – men da det var blevet aften den første dag i ugen, og de holdt sig bag lukkede døre af frygt for jøderne, da *kom Jesus* (svarende til sit navn: *den, som kommer*) og stod midt iblandt dem og sagde: »Fred være med eder« (Johs. 20,19) – hvilken forandring, da *han, der kommer*, pludselig kom til de stakkels disciple – hvilken uendelig og dyb glæde!

Sandelig, der er ingen situation, intet øjeblik, hvor *han, der kommer*, er stængt ude – han svarer til sit navn, og han kommer på eget initiativ til os i uendelig omsorg for os.

At han er *den, der kommer*, og kommer gerne, fordi han elsker os med en uendelig kærlighed, giver kraft til vor bøn, thi nu forstår vi, at vi trygt kan kalde på ham, der gerne kommer!

Forargelsens mulighed

Nu må jeg imidlertid se til, at jeg taler sandt og ikke opstemt idyllisk – jeg må fremhæve, hvor herligt det er at kalde på ham, der gerne kommer, ham, der endog kommer på eget initiativ, før vi kalder – men jeg må ikke tale sådan, at jeg fremstiller evangeliet, som om forargelsens mulighed er ophævet; det er den ikke, og det bliver den ikke, før *han, der kommer*, kommer synligt igen.

Vel er og forbliver han *den, der kommer* – men det opleves ikke altid erfaringsmæssigt eller følelsesmæssigt, at han kommer – undertiden opleves det, som om han udebliver!

Som Johannes Døberen så andre få hjælp, men ikke selv fik samme hjælp som de, således er der mange Guds børn, der i dag ikke synes at få hjælp – de lider – de lider meget – og så er der kristne, der gør

deres lidelser endnu tungere ved at påstå, at de behøvede ikke at lide, hvis bare de troede!

Han er den, der kommer, men han lader sig ikke uden videre indpasse i kødelige forestillinger om, hvorledes han bør komme.

Hans synlige komme

Der kommer imidlertid en dag, da al lidelse og nød hører op og dermed enhver mulighed for at forarges på ham. Den dag taler han om i sin store tale på Oliebjerget (Matt. 24 og 25). I vers 27 siger han: »Ligesom lynet, der kommer fra øst, lyser helt om i vest, sådan skal *Menneskesønnens komme* være.« Vers 37: »Thi ligesom i Noas dage, således skal det gå ved *Menneskesønnens komme*.« Vers 39: »De ændrede intet, før syndfloden kom og rev dem alle bort – sådan skal det også gå ved *Menneskesønnens komme*.«

Ordene *Menneskesønnens komme* leder tanken hen på den mægtige profeti i Dan. 7, hvor en, der ser ud som en *Menneskesøn*, kommer med himmelens skyer, og magt og ære bliver givet ham, og alle folk, stammer og tungemål skal tjene ham; hans magt er en evig magt; aldrig går den til grunde; hans rige skal ikke forgå (vers 13 og 14).

Den dag kender ingen, den time, det øjeblik, kender ingen. Ingen er i stand til at beskrive den stund, thi da sker der så gennemgribende en forvandling, at den overgår al forstand; da oprejser han de døde, men opstandelsen kan ingen beskrive, og opstandelsens følger er for overvældende for den menneskelige tanke. Der kan kun tales i billeder derom, og det er netop, hvad Herren gør i sin store tale. Den dag, da han kommer synligt, er som en *bryllupsfest*, altså den største glædesfest, vi kender her i livet (kap. 25,1-13); men den er også som en *regnskabsdag* (25,14-30) og som en domsdag (25,31-46), altså dybt alvorlig. Derfor bier menigheden altid på Herrens komme med dyb bæven.

Tiden indtil *han, der kommer*, kommer synligt igen, er ikke lang, thi han siger selv: »Jeg kommer snart« (Åbenb. 22,20), men den føles lang, især af dem, der lider. Der er næsten gået 2000 år, siden han sagde, at han kommer snart. Det er en kort tid; det skal vi forstå bedre, når vi ser ham.

Herren understreger i sin tale på Oliebjerget, at tiden indtil hans synlige komme indeholder mange prøvelser for hans udvalgte; den største prøvelse opstår, når Herren forholder sig »passiv« og ikke griber ind, hvor vi synes, han burde gøre det.

»Folk skal rejse sig imod folk, og rige imod rige, og der skal være hungersnød

og jordskælv både her og der« (Matt. 24, 7). Hvorfor tillader Gud sådanne rædsler; kan han virkelig se på, at hans skabning går til grunde? Sådant vil folk tænke og tale, de vil forarges på ham!

Man skal »overgive de hellige til trængsel og slå dem ihjel, og de skal blive hadet af alle folk for Kristi navns skyld« (vers 9). Ser Herren virkelig passivt på, at hans udvalgte slås ihjel, kommer han dem ikke til hjælp, hører han ikke deres råb? »Da skal mange bringes til fald (de forarges på ham) og forråde hverandre og hade hverandre« (vers 10). Kristus er også under sådanne forhold *den, der kommer*, men han kommer ikke, som vi synes, han burde, og han griber ikke frelsende ind fra lidelser og martyrium – da gælder det sandelig: »Salig den, der ikke forarges på mig!«

I sådanne tider vil mange falske profeter stå frem (vers 11 og 23-24). Hvad vil de? De vil netop ophæve forargelsens mulighed; de vil forkynde i Jesu navn, at han ikke vil tillade, at hans hellige kommer i nød, lidelse og død, og de vil gøre store tegn og undere for dermed at »bevise«, at de har ret. Således vil de understrege, at der aldrig er nogen mulighed for at forarges på Herren, thi han vil altid komme og bringe den hjælp, vi fordrer af ham! De vil have nemt spil, thi en sådan forkyndelse er præcis, hvad mennesker vil have. Herren advarer imod den, Paulus ligeså, men overhører man deres advarsel, skønt Herren understreger: »Se, jeg har sagt jer det forud« (vers 25), da bringer man sig selv i stor åndelig fare.

Der skal endog komme så stor en trængsel, at blev den ikke afkortet, da ville intet menneske blive frelst (vers 22) – da ville med andre ord forargelsen kvæle troen i hver eneste – men for de udvalgtes skyld skal de dage afkortes.

Således prøves troen på forargelsen, og vejen er sandelig smal; på venstre side trues den af mismodet, håbløsheden, fortvivlelsen, trætheden, matheden, bitterheden og alle andre af forargelsens udslag – på højre side trues den af falske løfter om, at Gud altid vil gøre undere og tegn, når hans hellige er i nød, og sådanne løfter lyder jo endda så troværdige!

Er det overhovedet muligt for troen at komme igennem og blive bevaret fra at falde i grøfterne på højre og venstre side af den smalle vej?

Det spørgsmål kan man nok stille, og jeg mener ikke, at man skal besvare det med en alt for overlegen sikkerhed, for der er grund til at bæve. I denne mægtige forkyndelse på Oliebjerget giver Herren os i sin nåde og forudviden nogle praktiske råd til hjælp i troens gode strid.

Det *første* råd lyder således: »Agt vel

på, at ikke nogen skal føre jer vild« (vers 4); det er mere end et råd, det er en formaning, og da det er det første, han siger i denne tale, må det ligge ham tungt på hjerte at indprente formaningen i vor bevidsthed. Den går som en ledetråd gennem hele talen (se vers 5, 11,23,24,25 og 26), og den maner til stor agtpågivenhed, thi vildfarelse og vildførelse er en af kristenlivets alvorligste farer, samtidig med at den synes at være den mest oversete.

Derfor skal vi ikke rende efter store navne eller efter store nyheder, end ikke når de udbasuneres som noget mægtigt i Jesu navn; når f.eks. nogen siger: »Se her er Kristus!« så skal vi ikke låne øre til det, ikke interessere os derfor i nogen måde, ikke tro det (vers 23).

Derimod skal vi *våge*; det er Herrens *andet* praktiske råd (vers 42); at våge er at holde sin ånd og tanke vågen, så vi tænker Guds tanker og holder fast ved dem; det fører aldrig til overåndelighed, men til sundhed og kraft i dagliglivet, også når det foregår ude på marken eller ved kværnen (vers 40 og 41).

Det *trede* råd lyder således: »*Vær rede*« (vers 44), d.v.s. vær *altid* rede, thi når han kommer, bliver der ikke tid til at berede sig. Vi skal ikke løbe her eller der for at blive rede – vi behøver ikke høre ham eller hende med det kendte navn for at blive rede – vi behøver ikke at opleve vældige mirakler for at blive rede – men for altid at være rede kræves der, at vi *altid vandrer med Herren*, søger hans velsignelse og bliver i hans lys.

Det *fjerde* råd lyder således: *tjen dem, du har ansvar for* (vers 45-51). Giv dem deres mad til rette tid! Gør det bogstaveligt, når du har mennesker under dig – giv dem deres betaling i rette tid – forsømmer du det, hvordan vil du da møde Herren – giv dem, du har åndeligt ansvar for, hvad de behøver – det er en stor opgave – men den er til hjælp for enhver, der er sat over noget andet menneske, thi som Menneskesønnen, han, der kommer, ikke kom for at lade sig tjene, har han heller ikke sat nogen af os til at lade sig tjene, men til at tjene i hans spor.

Disse råd og formaninger er en vældig hjælp for troen til at blive på den smalle vej, men nogen garanti, der gør os skrår sikre, giver Herren os ikke, thi enhver forhånds garanti ville svække troen, så den, uden måske at falde i nogen af grøfterne, faldt i søvn midt på vejen, og det var jo lige så slemt.

Den fulde forløsning

Først når *han, der kommer*, Menneskesønnen, i eet nu kommer synligt i sin herlighed, går troen over i skuen, og da er der ikke længer nogen mulighed for at forar-

ges på ham; da skuer vi lys i hans lys, og da kender vi, således som vi nu selv er kendt.

Først da erfarer vi *den fulde forløsning*; indtil da er vort legeme underlagt forkrænkeligheden, således som Paulus taler om i Rom. 8,23.

Kan vi da ikke i den nærværende tidsalder tale om fuld forløsning? Vi har jo en sang derom: med den indledes de berømte *Keswick-stævner* hvert år (Kristne Sange nr. 42). Hvis vi med fuld forløsning forstår, at synden virkelig er sonet, og at satans magt er brudt, så vi intet har at frygte, da kan vi af fulde hjerter både tale og synge derom; men hvis vi mener, at vort legeme ikke længer er underlagt forkrænkeligheden, eller at vi allerede er blevet syndefri, da lever vi i en forfærdelig vildfarelse.

Den »fulde forløsning«, vi har modtaget ved troen på vor Frelser og Herre, er kun en *forsmag* eller et *pant* på den fulde forløsning, som bliver os til del ved Jesu synlige genkomst, thi først da forløses vore legemer fra den forkrænkelighed, hvorunder vi nu sukker.

At forløsningen først bliver fuldkommen ved Jesu komme i herlighed er ensbetydende med, at indtil da består den mulighed, at man forarges på ham, netop fordi forløsningen ikke i den nærværende tid er fuldkommen. Og at den mulighed består, betyder, at troen har noget at kæmpe med, og at vi må være på vagt imod enhver, der i Jesu navn forkynder den fulde forløsning nu, thi enhver sådan er en forfører (hvilket ikke behøver at indebære, at han bevidst søger at forføre – han er må-

ske selv vildført af andre og optræder i »god tro«).

Når *han, der kommer*, træder synligt frem for alskabningen, da opnår troen alt det, Herren har lovet; det overgår al forstand; Paulus, der har lidt mere end de fleste, siger, at den nærværende tids lidelser er for intet at regne imod den herlighed, vi da skal opleve. Derfor ser enhver troende altid hen til *ham, der kommer*, og forventer ham hvert nu – og han bliver aldrig til skamme, thi *han, der kommer*, kommer hvert øjeblik – og i Guds øjeblik kommer han synligt!

Lad os påkalde ham som *den, der kommer*, så vi også af hele vort hjerte altid kan sige: »Kom, Herre Jesus, kom snart!«